

فصل دوم

مختصات

محیط زیست

مقدمه

محیط زیست عبارت است از مجموعه‌ای از عوامل فیزیکی خارجی و موجودات زنده که با هم در کنش هستند و بر رشد و نمو و رفتار موجودات تأثیر می‌گذارند. بنابراین محیط زیست چیزی فراتر از مجموعه عوامل طبیعی، زیستی و غیرزیستی بوده و تعامل میان انسان و طبیعت را نیز شامل می‌شود. با توجه به اینکه حفاظت از محیط زیست در قرن بیست و یکم به عنوان یکی از هشت هدف توسعه هزاره و یکی از سه رکن توسعه پایدار (پایداری زیست محیطی، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی) شناخته می‌شود و نیز اهمیت روز افزون این امر و تأثیراتی که بر سایر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دارد، از سال ۱۳۹۷ فصلی مستقل در سالنامه آماری استان تحت عنوان «آمارهای محیط زیست» به این موضوع اختصاص داده شده است.

محیط زیست طبیعی به صورت‌های مختلف تحت تأثیر فعالیت‌های انسان قرار گرفته است که این تأثیرات به تفکیک سه عامل تشکیل دهنده محیط زیست طبیعی به صورت زیر می‌باشد:

آب

مهم ترین تأثیرات فعالیت‌های انسان بر روی آب‌ها در سه مورد خلاصه می‌شود: مصرف بیش از حد آب، از بین رفتن منابع آب و آلودگی آب‌های سطحی و زیرزمینی. کیفیت آب‌ها نیز بحران دیگری است که برخی کشورها در پیش رو دارند. میزان آلودگی آب‌ها و روند افزایش آن در بسیاری نقاط کره زمین بسیار نگران‌کننده می‌باشد. سفره‌های آب‌های زیرزمینی و رودها و دریاچه‌ها منابع مهم تأمین آب شیرین هستند که به طور مستقیم در معرض آلودگی توسط فعالیت‌های انسان قرار دارند.

خاک

مهم ترین آثار فعالیت‌های انسان بر خاک عبارتند از مسمومیت و فرسایش که موجب تخریب و کاهش توان زمین‌های زراعی می‌شوند. به طور کلی فرسایش خاک پدیده‌ای طبیعی است که به وسیله عواملی چون باد، رواناب‌های سطحی و تغییرات دما انجام می‌گیرد. با این حال، فعالیت‌های انسان از جمله زراعت مفرط، آبیاری زمین‌های زراعی، محصولات تک کشتی، چرای بیش از حد دام‌ها در مراتع، جنگل‌زدایی و بیابان‌زایی باعث از بین رفتن تعادل موجود میان روند ایجاد و تخریب خاک، و در نهایت آلودگی آن می‌شوند.

هوا

آلودگی هوا عبارت است از ورود مستقیم یا غیرمستقیم هر عنصری توسط انسان که احتمال ایجاد اثرات نامطلوب بر سلامتی انسان و محیط زیست را داشته باشد. اطلاعات این فصل شامل آمارهای مربوط به انواع منابع طبیعی و آثار طبیعی، جنگل‌ها، مراتع و پدیده‌های بیابانی، میزان توزیع کود شیمیایی و فروش سموم و فعالیت‌های مرتبط با فاضلاب شهری می‌باشد.

در تهیه آمارهای این فصل همچنین از آمار ارائه شده توسط «شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور» «اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان» و «شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان» نیز استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

جنگل: جنگل، زمینی است که به علت دارا بودن پوشش طبیعی یا دست کاشت از انواع درخت یا درختچه، مهمترین محصول اقتصادی آن چوب است. قلمستان به طور استثناء تحت این عنوان قرار نمی‌گیرد. خزانه و نهالستان ایجاد شده برای حفاظت یا توسعه جنگل‌ها نیز جزو جنگل منظور می‌شود.

مرتع: زمینی است اعم از کوه و دامنه یا زمین مسطح، که در فصل چرا، دارای پوششی از نباتات علوفه‌ای خودرو باشد و با توجه به سابقه چرا، عرفاً مرتع شناخته شود. اراضی آیش گرچه دارای پوشش علوفه‌ای خودرو می‌باشد، مشمول تعریف مرتع نمی‌شود.

گرده بینه: قسمتی از تنه درخت، که تقریباً استوانه‌ای شکل است و از آن انواع چوب یا روکش تهیه می‌شود.

چوب الواری: به چوب آلای اطلاق می‌شود که دارای ابعاد مشخصی از نظر طول، عرض و ارتفاع باشد.

چوب تیری: چوب درختی است که قطر برابر سینه آن از ۸ سانتیمتر کمتر نباشد و از ۳۰ سانتی متر تجاوز نکند.

چوب تونلی: شاخه‌های گردی به طول تقریباً ۲ متر که قطر میانه آن بین ۶ تا ۲۰ سانتیمتر متغیر است و اغلب در معادن مصرف می‌شود.

کاتین: به چوب‌های گردی گفته می‌شود که قطر آن بین ۲۰ تا ۴۰ سانتیمتر و طول آن حدود ۱.۵ تا ۲ متر است و قابلیت تبدیل به چوب آلات الواری را ندارد.

لارده: به ضایعات حاصل از چوب آلات مستحصه که به ابعاد و طول‌های مختلف است، اطلاق می‌شود.

مالچ پاشی: مقصود، ایجاد پوشش‌هایی است که به منظور جلوگیری از حرکت خاک، حفظ درجه حرارت و رطوبت خاک به کار می‌رود.

بادشکن زنده: عبارت است از چند ردیف درخت، درختچه و بوته که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می‌گیرد؛ به طوری که باد به سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و مواد محموله به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می‌نمایند.

بادشکن غیرزنده: عبارت است از چند ردیف موانع غیر زنده (مانند چپر، دیوار، سرشاخه و ...) که به طور عمود نسبت به جهت باد غالب قرار می‌گیرد؛ به طوری که باد با سرعت معین به بادشکن برخورد نموده، مقداری از سرعت و انرژی خود را از دست داده و مواد محموله به ترتیب ریزی و درشتی رسوب می‌نمایند.

حفاظت و قرق: عبارت از انتخاب و اعلام مساحت مناطق و محدوده‌های دارای فرسایش زیاد و یا حساس به فرسایش است.

انشعاب فاضلاب: آن بخش از لوله فرعی فاضلاب که مقطع آن متناسب با سیفون یا ظرفیت قراردادی باشد و فاضلاب مشترک را از محل سیفون (نقطه تحویل) به خط اختصاصی و یا شبکه عمومی جمع‌آوری فاضلاب منتقل نماید.

مشترک آب و فاضلاب: مصرف کننده‌ای است که با یک عرضه کننده آب و فاضلاب برای یک دوران ثابت طبق مقررات کاربری دارای یک پیمان بوده و انشعاب یا انشعابات مورد تقاضایش برقرار شده است.

انشعاب آب و فاضلاب مصارف خانگی: انشعابی که صرفاً در حدود مصارف متعارف آب شرب و بهداشتی یا دفع فاضلاب خانگی در واحدهای مسکونی دایر می‌شود. (واحد مسکونی عبارت است از مکانی برای زندگی که به تشخیص شرکت، حداقل دارای یک اتاق، یک آشپزخانه و یک سرویس بوده و ورودی آن مستقل یا مرتبط با راهروی اشتراکی باشد).

خدمات فاضلاب: عبارت است از فراهم نمودن امکان تخلیه و دفع فاضلاب به شبکه جمع‌آوری عمومی فاضلاب به تناسب مصرف آب و ظرفیت مقرر و مشخصات توافق شده در قرارداد برقراری انشعاب فاضلاب اعم از اینکه مشترک از این ظرفیت استفاده نماید یا ننماید.

تصفیه و دفع فاضلاب: عبارت است از کلیه عملیات مربوط به بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات مرتبط با تصفیه و دفع پساب از قبیل تصفیه خانه‌ها و تلمبه خانه‌ها و انواع تأسیسات کلرزی، کانال‌ها و یا خطوط انتقال پساب.

شبکه عمومی جمع‌آوری و انتقال فاضلاب: تمامی تأسیسات و تجهیزات مربوط به جمع‌آوری و انتقال فاضلاب از قبیل جمع‌آوری کننده‌های اصلی تا محل تصفیه خانه و تلمبه خانه‌های فاضلاب شهری و شبکه‌های فرعی عمومی که تمامی آن متعلق به شرکت های آب و فاضلاب است و خطوط انتقال فاضلاب خطوطی هستند که به تصفیه خانه فاضلاب منتهی میشوند.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۹ مساحت کل عرصه‌های جنگلی تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست استان ۴۴۹۲۰ هکتار بوده است که شهرستان نهاوند با ۲۴۲۹۰ هکتار و شهرستان درگزین با ۲۴۰ هکتار به ترتیب دارای بیشترین و کمترین سهم می‌باشند.

در سال ۱۳۹۹ بیش از ۷۶ درصد از جمعیت استان تحت پوشش خدمات جمع‌آوری فاضلاب شهری بوده‌اند. متوسط حجم فاضلاب جمع‌آوری شده در این سال معادل ۱۰۸۶۴۷ مترمکعب در روز بوده است که نسبت به سال گذشته بیش از ۹ درصد افزایش داشته است. بیشترین حجم فاضلاب جمع‌آوری شده مربوط به شهرستان همدان و ملایر بوده است.

۲- محیط زیست

۲-۱- مساحت پارک‌های جنگلی طبیعی، فضاهای سبز و ذخیره‌گاه‌های جنگلی در پایان سال ۱۳۹۹

(هکتار)

ذخیره‌گاه‌های جنگلی	فضاهای سبز	پارک‌های جنگلی طبیعی	جمع کل عرصه-های جنگلی	شهرستان
۲۴۱۳	۴۲۱۹۷	۳۱۰	۴۴۹۲۰	کل استان
۱۵	۶۹۴	۰	۷۰۹	اسدآباد
۰	۶۳۵	۰	۶۳۵	بهار
۲۸۷	۳۶۹۰	۰	۳۹۷۷	تویسرکان
۰	۴۴۱	۰	۴۴۱	رزن
۸۰	۵۱۲۲	۰	۵۲۰۲	فامنین
۰	۶۴۷	۰	۶۴۷	کیبودرآهنگ
۱۲۸	۶۳۷۳	۰	۶۵۰۱	ملایر
۲۰۳	۲۳۷۷۷	۳۱۰	۲۴۲۹۰	نهادوند
۱۷۰۰	۵۷۸	۰	۲۲۷۸	همدان
۰	۲۴۰	۰	۲۴۰	درگزین

- ستون جمع کل عرصه های جنگلی، آمار جنگل کاری‌هایی که بهره وری آنها به شهرداری ها و یا سایر ارگان‌ها و بخش خصوصی واگذار شده نیز لحاظ شده است و مقادیر این ستون از جمع جنگل‌های طبیعی و اراضی جنگلی با جنگل‌های دست کاشت به دست آمده است.

مآخذ - اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۲-۲- پارامترهای فیزیکی و شیمیایی اندازه‌گیری شده در آب رودخانه گاماسیاب ایستگاه همدان: ۱۳۹۹

حد اکثر	حداقل	دفعات خارج از حد مجاز	دفعات نمونه‌برداری شده	میزان مجاز برای ماهی‌ها	واحد	شرح
۷/۴	۶/۵	-	۳	۶_۹	-	اسیدیته PH
۲۰۲	۱۱۲	-	۳	-	cm/μs	هدایت الکتریکی E.C.....
۴۵	۳۹	۳	۳	<۲۵	l/mg	مواد معلق در آب T.SS.....
-	-	-	-	۸_۹	l/mg	اکسیژن محلول D.O.....
۳۵	۸	۳	۳	<۳	l/mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌های بیوشیمیایی B.O.D5.....
۶۴	۱۲	۳	۳	<۶	l/mg	اکسیژن مورد نیاز واکنش‌های شیمیایی C.O.D.....

مأخذ- اداره کل حفاظت محیط زیست استان همدان

۲- محیط زیست

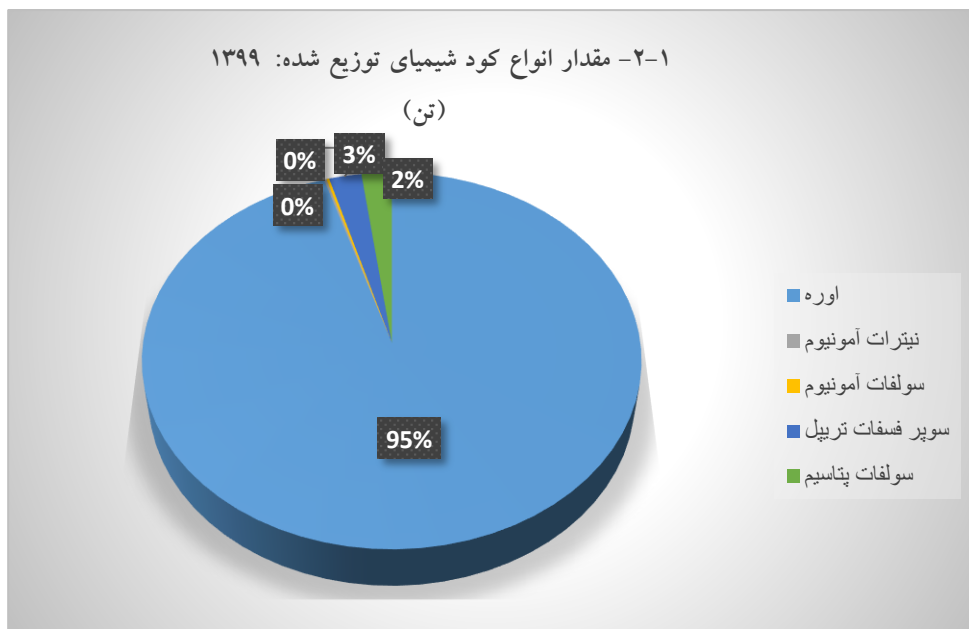
۳-۲- مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده (تن)						
سوپر فسفات تریبل	سولفات آمونیوم	نیترات آمونیوم	فسفات آمونیوم	اوره	جمع	سال و شهرستان
۱۲۲۴۸	۰	۱۴۸۳۷	۱۵۲۴۲	۴۵۵۳۷	۱۰۱۹۲۵۱۳۸۰
۲۶۱۶۴	۱۲۵۳	۵۳۴۱	۱۹۱۰۱	۶۹۴۳۰	۱۴۶۸۴۸۱۳۸۵
۱۵۹۲۱	۰	۰	۲۹۲۰	۳۶۰۸۱	۶۶۸۰۹۱۳۹۰
۱۲۴۷۸	۰	۰	۱۵۹۵	۴۶۰۰۵	۶۴۷۲۷۱۳۹۵
۱۴۶۱۰	۷۰۹	۰	۸۰۰	۶۰۸۵۰	۸۱۷۰۶۱۳۹۶
۱۱۸۳۱	۰	۰	۲۷۸۹	۶۷۲۹۴	۸۵۵۲۵۱۳۹۷
۱۰۷۶۱	۰	۴۵	۱۲۸۵	۶۷۷۵۷	۸۵۳۱۹۱۳۹۸
۲۱۴۵	۱۸۵	۱۵۵	۰	۸۸۱۲۰	۹۳۳۰۴۱۳۹۹
۳۱۰	۵۰	۲۵	۰	۷۴۳۶	۸۰۰۶اسدآباد
۱۲۰	۱۵	۰	۰	۱۰۱۴۸	۱۰۶۷۳بهار
۲۲۸	۴۰	۴۰	۰	۴۶۹۶	۵۱۵۴تویسرکان
۱۲۲	۰	۰	۰	۹۹۳۸	۱۰۲۰۸رزن
۱۰۴	۱۰	۴۵	۰	۴۹۵۷	۵۱۷۲فامنین
۱۳۷	۰	۰	۰	۱۵۹۳۷	۱۶۱۹۷کیودرآهنگ
۱۶۵	۰	۰	۰	۷۶۹۱	۷۹۳۱ملایر
۶۲۷	۳۰	۴۵	۰	۹۳۹۹	۱۰۵۵۹نهایوند
۲۶۶	۴۰	۰	۰	۱۳۲۶۶	۱۳۹۰۷همدان
۶۶	۰	۰	۰	۵۳۵۲	۵۴۹۷درگزین

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۳-۲- مقدار انواع کود شیمیایی توزیع شده (دنباله) (تن)

سال و شهرستان	سولفات پتاسیم	کلرو پتاسیم	میکرو المنت	سایر
.....۱۳۸۰	۶۱۸۸	۱۴۸	۹۹۶	۷۱۷۹
.....۱۳۸۵	۱۰۵۴۱	۹۲۴	۵۳	۱۴۰۴۱
.....۱۳۹۰	۵۳۰۵	۰	۰	۶۵۸۲
.....۱۳۹۵	۱۸۵۳	۲۱۴۱	۰	۶۵۵
.....۱۳۹۶	۴۰۰۰	۲۰۰	۰	۵۳۷
.....۱۳۹۷	۳۶۱۱	۰	۰	۰
.....۱۳۹۸	۴۶۰۲	۸۶۹	۰	۰
.....۱۳۹۹	۱۹۹۹	۰	۰	۰
.....اسدآباد	۱۸۵	۰	۰	۰
.....بهار	۳۹۰	۰	۰	۰
.....تویسرکان	۱۵۰	۰	۰	۰
.....رزن	۱۴۸	۰	۰	۰
.....فامنین	۵۶	۰	۰	۰
.....کبودرآهنگ	۱۲۳	۰	۰	۰
.....ملایر	۷۵	۰	۰	۰
.....نهاوند	۴۵۸	۰	۰	۰
.....همدان	۳۳۵	۰	۰	۰
.....درگزین	۷۹	۰	۰	۰

مأخذ- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان

مبنا: ۲-۳

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۲-۴- مقدار انواع سموم فروخته شده							سال
سایر	موش کش	کنه کش	قارچ کش	علف کش	حشره کش	جمع	
۶۱۵۲	۳۰۷۶	۲۴۶۰۷	۱۴۷۶۴۱	۱۵۶۸۶۹	۲۷۶۸۲۷	۶۱۵۱۷۱۱۳۸۰
۵۷۵۶	۲۸۷۸	۲۳۰۲۵	۱۳۸۱۴۷	۱۴۶۷۸۲	۲۵۹۰۲۶	۵۷۵۶۱۴۱۳۸۵
۵۱۱۵	۲۵۵۸	۲۰۴۶۱	۱۲۲۷۶۶	۱۳۰۴۳۹	۲۳۰۱۸۷	۵۱۱۵۲۷ ۱۳۹۰
۳۷۵۶	۱۵۰۸	۱۹۴۳۱	۱۱۴۲۵۲	۱۲۷۰۱۵	۲۱۸۷۵۱	۴۸۴۷۱۳۱۳۹۵
۴۲۰۱	۱۰۵۰	۱۸۷۵۱	۱۱۲۲۰۰	۱۲۸۷۱۰	۲۱۶۵۱۱	۴۸۱۴۲۳۱۳۹۶
۳۸۷۰	۱۲۷۸	۱۹۳۸۷	۱۱۵۸۸۴	۱۲۵۵۵۷	۲۱۹۰۶۰	۴۸۵۰۳۶۱۳۹۷
۳۵۲۵	۱۲۵۰	۱۸۸۲۴	۱۱۴۵۲۹	۱۲۶۴۲۲	۲۱۸۶۳۵	۴۸۳۱۸۵ ۱۳۹۸
۴۰۷۲	۱۲۱۵	۱۸۷۹۸	۱۱۵۱۲۳	۱۲۷۰۱۹	۲۱۷۹۸۸	۴۸۴۲۱۵ ۱۳۹۹

مأخذ- شرکت سهامی خدمات حمایتی کشاورزی استان همدان

۲- محیط زیست

		۲-۵- جنگل کاری بر حسب نوع مالکیت: ۱۳۹۹	
(هکتار)		جمع	سال
خصوصی	دولتی		
۷۰۹	۰	۷۰۹۱۳۸۰
۴۰۰	۲۶۶	۶۶۶۱۳۸۵
۸۳۵	۱۳۵	۹۷۰۱۳۹۰
۱۷۹	۵۵	۲۳۴۱۳۹۵
۳۸۶	۱۰۹	۴۹۵۱۳۹۶
۱۳۷	۱۳۷	۲۷۴۱۳۹۷
۰	۱۹۱۵	۱۹۱۵۱۳۹۸
۰	۶۵۸۷	۶۵۸۷۱۳۹۹

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان.

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

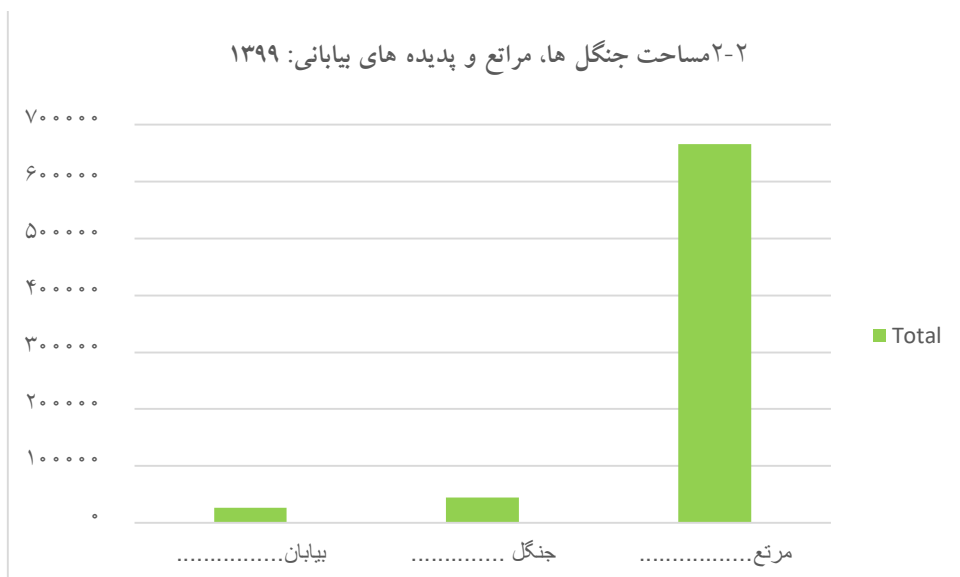
تولید			مساحت			سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	خصوصی	دولتی	جمع	
۰	۳۲۰	۳۲۰	۰	۲۰	۲۰۱۳۸۰
۴۵۰	۲۷۸	۷۲۸	۹	۱۴	۲۳۱۳۸۵
۴۵۰	۲۰۰	۶۵۰	۹	۱۴	۲۳ ۱۳۹۰
۰	۲۵۰	۲۵۰	۰	۱۴	۱۴۱۳۹۵
۰	۲۵۰	۲۵۰	۰	۱۴	۱۴۱۳۹۶
۰	۴۷۵	۴۷۵	۰	۱۴	۱۴۱۳۹۷
۰	۱۱۴۰	۱۱۴۰	۰	۱۴	۱۴ ۱۳۹۸
۰	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۰	۱۴	۱۴ ۱۳۹۹
۰	۰	۰	۰	۰	۰ اسدآباد
۰	۰	۰	۰	۰	۰ بهار
۰	۰	۰	۰	۰	۰ تویسرکان
۰	۰	۰	۰	۰	۰ رزن
۰	۰	۰	۰	۰	۰ فامنین
۰	۳۰۰	۳۰۰	۰	۰	۰ کبودرآهنگ
۰	۱۱۴۰	۱۱۴۰	۰	۱۴	۱۴ ملایر
۰	۰	۰	۰	۰	۰ نهاوند
۰	۰	۰	۰	۰	۰ همدان
۰	۰	۰	۰	۰	۰ درگزین

ماخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان

۲- محیط زیست

۲-۷- مساحت جنگل ها، مراتع و پدیده های بیابانی: ۱۳۹۹	
مساحت	شرح
۴۴۹۱۹	جنگل
۶۶۵۷۶۷	مرتع.....
۳۲۳۵۰۵	خوب.....
۲۸۳۹۷۷	متوسط.....
۵۸۲۸۵	فقیر.....
۲۶۳۷۲	بیابان.....

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان

منبأ: ۲-۵

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۸-۲- موارد و مساحت آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع: ۱۳۹۹ (فقره- هکتار)

مساحت مورد حریق			موارد آتش‌سوزی			سال
مراتع	جنگل‌ها	جمع	مراتع	جنگل‌ها	جمع	
۲۸۵	۱	۲۸۶	۱۹	۲	۲۱۱۳۸۰
۲۰۲	۲۳	۲۲۵	۳۱	۸	۳۹۱۳۸۵
۷۶۱	۴۲	۸۰۳	۱۱۱	۱۲	۱۲۳۱۳۹۰
۴۷۴	۱۲	۴۸۶	۱۶۶	۱۲	۱۷۸۱۳۹۵
۶۴	۷	۷۱	۳۵	۴	۳۹۱۳۹۶
۴۲	۳	۴۵	۳۶	۰	۳۶۱۳۹۷
۲۱۲	۱	۲۱۳	۸۹	۳	۹۲۱۳۹۸
۷۵	۸	۸۳	۲۴	۳	۲۷۱۳۹۹

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان

۲- محیط زیست

۱۱-۲- فعالیت های انجام شده در زمینه حفاظت آبخیزها					(هکتار)
سال	حفاظت و قرق (هکتار)	عملیات سنگی (سنگ چینی) (متر مکعب)	احداث بانکت (کیلومتر)	تراس بندی (هکتار)	بذرپاشی، علوفه کار، بذرکار و نهال کاری (هکتار)
.....۱۳۸۰	۷۰	۲۸۹۱۶	۶۷	۲۷	۲۱۰
.....۱۳۸۵	۸۷۱۱	۷۶۲۷۳	۲۰	۰	۴۹۶۰
.....۱۳۹۰	۱۲۵۰	۳۹۸۹۲	۰	۰	۱۸۳۱
.....۱۳۹۵	۰	۹۱۰	۰	۰	۶۵.۷
.....۱۳۹۶	۰	۱۰۵۴۷	۰	۰	۰
.....۱۳۹۷	۰	۸۳۴۵	۰	۰	۰
.....۱۳۹۸	۰	۴۲۰۰۰	۰	۰	۰
.....۱۳۹۹	۰	۳۰.۱۷۵	۰	۰	۰

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان.

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۱۲-۲- اهم فعالیت های انجام شده در زمینه مرتع داری و اصلاح مراتع

سال	بوته کاری و تولید نهال	کپه کاری و کشت مستقیم (هکتار)	کودپاشی مراتع (هکتار)
..... ۱۳۸۰	۰	۱۰۷۰	۱۸۳۲
..... ۱۳۸۵	۰	۷۷۳	۴۷۰
..... ۱۳۹۰	۰	۲۹۳	۶۵
..... ۱۳۹۵	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۶	۰	۴۴	۱۲۵
..... ۱۳۹۷	۰	۱۱	۹۲
..... ۱۳۹۸	۰	۲۰۶۳	۱۶۴۲
..... ۱۳۹۹	۴۰	۴۰۵۹	۲۷۶

سال	ذخیره نزولات آسمانی (هکتار)	احداث آبشخور (دستگاه)	حفر چاه مالداري (حلقه)
..... ۱۳۸۰	۰	۹۰	۰
..... ۱۳۸۵	۲۲۰	۹۱	۰
..... ۱۳۹۰	۶۱	۴۱	۰
..... ۱۳۹۵	۰	۹	۰
..... ۱۳۹۶	۳۴	۹۵	۰
..... ۱۳۹۷	۰	۲۹	۰
..... ۱۳۹۸	۳۸	۳۷	۰
..... ۱۳۹۹	۰	۱۵	۰

<

۲- محیط زیست

۱۲-۲- اهم فعالیت های انجام شده در زمینه مرتع داری و اصلاح مراتع (دنباله)

سال	نصب تلمبه بادی (دستگاه)	تبدیل دیم زارهای کم بازده به مراتع (هکتار)	ممیزی و تنسيق مرتع (هکتار)
.....۱۳۸۰	۰	۹۳۴	۳۱۹۷۷
.....۱۳۸۵	۰	۲۴۱	۱۲۰۵۵
..... ۱۳۹۰	۰	۱۱۰	۸۰۰۰
.....۱۳۹۵	۰	۰	۰
.....۱۳۹۶	۰	۱۱	۰
.....۱۳۹۷	۰	۱۰	۰
..... ۱۳۹۸	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۹	۰	۱۷	۰

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان.

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۱۳-۲- فعالیت‌های انجام شده در زمینه تثبیت شن‌های روان و بیابان‌زدایی

سال	احداث خزانه (هکتار)	تولید نهال گلدانی (اصله)	نهال‌کاری (هکتار)	بذرپاشی و بذرکاری (هکتار)
..... ۱۳۸۰	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۸۵	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۰	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۵	۰	۰	۲۰	۰
..... ۱۳۹۶	۰	۰	۵۳۱	۰
..... ۱۳۹۷	۰	۰	۹	۰
..... ۱۳۹۸	۰	۰	۵۲	۰
..... ۱۳۹۹	۰	۰	۲۲۵	۰

سال	جمع‌آوری و تهیه بذر (کیلوگرم)	مالج‌پاشی (هکتار)	احداث بادشکن (کیلومتر)	حفاظت و فرق (هکتار)
..... ۱۳۸۰	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۸۵	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۰	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۴	۰	۰	۰	۴۰
..... ۱۳۹۵	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۷	۰	۰	۰	۲۳۰
..... ۱۳۹۸	۰	۰	۰	۰
..... ۱۳۹۹	۰	۰	۰	۲۲۵

مأخذ- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان.

۲- محیط زیست

۱۴-۲- پوشش انشعاب فاضلاب شهری

۱۳۹۶		۱۳۹۵		۱۳۹۰		شهرستان
شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	
۱۱	۲۷	۸	۲۷	۸	۲۷	کل استان
۱	۱	۱	۱	۱	۱	اسدآباد
۲	۳	۲	۳	۲	۳	بهار
۲	۳	۲	۳	۲	۳	تویسرکان
۱	۳	۰	۳	۰	۳	رزن
۰	۱	۰	۱	۰	۱	فامنین
۱	۳	۰	۳	۰	۳	کیودرآهنگ
۱	۵	۱	۵	۱	۵	ملایر
۱	۴	۰	۴	۰	۴	نهاوند
۲	۴	۲	۴	۲	۴	همدان
-	-	-	-	-	-	درگزین

۱۳۹۹		۱۳۹۸		۱۳۹۷		شهرستان
شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	شهرهای دارای انشعاب فاضلاب	شهرهای تحت پوشش تأسیسات آب شرب	
۱۲	۳۲	۱۲	۳۱	۱۲	۳۰	کل استان
۱	۳	۱	۲	۱	۲	اسدآباد
۲	۴	۲	۴	۲	۴	بهار
۲	۳	۲	۳	۲	۳	تویسرکان
۱	۲	۱	۲	۱	۳	رزن
۰	۱	۰	۱	۰	۱	فامنین
۱	۳	۱	۳	۱	۳	کیودرآهنگ
۱	۶	۱	۶	۱	۶	ملایر
۱	۴	۱	۴	۱	۴	نهاوند
۳	۴	۳	۴	۳	۴	همدان
۰	۲	۰	۲	-	-	درگزین

مأخذ - شرکت آب و فاضلاب استان همدان

۱۵-۲- تعداد تصفیه خانه‌های فاضلاب

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان	۲	۴	۷	۸	۸	۸	۸
اسدآباد	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱
بهار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تویسرکان	۱	۱	۲	۲	۲	۲	۲
رزن	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱
فامنین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کبودرآهنگ	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
ملایر	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
نهادوند	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱
همدان	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱
درگزین	-	-	-	-	-	۰	۰

مأخذ - شرکت آب و فاضلاب استان همدان

۲- محیط زیست

۱۶-۲- تعداد مشترکان فاضلاب شهری

۱۳۹۶		۱۳۹۵		۱۳۹۰		شهرستان
مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	
۲۱۷۶۱۳	۲۴۱۷۹۵	۲۰۷۱۱۹	۲۳۰۱۳۵	۱۴۱۵۱۷	۱۵۷۲۴۴	کل استان
۶۵۵۱	۷۲۷۹	۵۸۹۵	۶۵۵۰	۱۹۷۰	۲۱۸۹	اسدآباد
۸۳۳۳	۹۲۵۹	۷۹۳۷	۸۸۱۹	۵۴۱۱	۶۰۱۳	بهار
۱۷۲۹۴	۱۹۲۱۶	۱۶۸۴۳	۱۸۷۱۵	۱۳۳۸۴	۱۴۸۷۱	تویسرکان
۲۷۶۰	۳۰۶۷	۲۳۴۹	۲۶۱۰	۲۲۸	۲۵۴	رزن
.	فامنین
۵۳۷۰	۵۹۶۷	۵۰۳۳	۵۵۹۳	۲۵۱۶	۲۷۹۶	کیودرآهنگ
۱۵۴۰۷	۱۷۱۱۹	۱۳۵۱۳	۱۵۰۱۵	۵۷۰۴	۶۳۳۸	ملایر
۷۷۰۱	۸۵۵۷	۶۷۹۰	۷۵۴۵	۱۰۰۴	۱۱۱۶	نهایوند
۱۵۴۱۹۷	۱۷۱۳۳۱	۱۴۸۷۵۹	۱۶۵۲۸۸	۱۱۱۳۰۰	۱۲۳۶۶۷	همدان
-	-	-	-	-	-	درگزین

۱۳۹۹		۱۳۹۸		۱۳۹۷		شهرستان
مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	مشترکان خانگی	تعداد کل مشترکان	
۲۴۸۸۶۲	۲۷۴۴۴۷	۲۴۱۱۳۹	۲۶۲۳۶۷	۲۳۷۳۷۴	۲۵۳۳۱۴	کل استان
۸۷۷۸	۹۴۵۰	۷۹۰۰	۸۴۷۰	۷۶۲۷	۸۰۹۰	اسدآباد
۹۳۳۸	۱۰۳۸۰	۸۹۹۰	۹۹۱۶	۸۷۸۵	۹۶۱۴	بهار
۱۹۱۱۲	۲۱۰۷۹	۱۸۶۹۶	۲۰۵۱۳	۱۸۲۱۸	۱۹۹۳۱	تویسرکان
۱۰۹۸	۴۴۴۲	۳۸۷۰	۴۱۸۷	۳۵۳۰	۳۸۱۷	رزن
.	فامنین
۶۳۰۶	۶۶۴۸	۶۰۰۵	۶۳۲۹	۵۹۰۸	۶۱۸۶	کیودرآهنگ
۲۲۰۵۳	۲۲۹۴۴	۲۰۸۱۴	۲۱۵۸۶	۱۹۲۰۰	۱۹۸۴۵	ملایر
۱۱۷۶۸	۱۲۲۴۵	۱۰۴۶۹	۱۰۸۷۶	۹۳۷۳	۹۶۵۱	نهایوند
۱۷۰۴۰۹	۱۸۷۲۵۹	۱۶۴۳۹۵	۱۸۰۴۹۰	۱۶۴۷۳۳	۱۷۶۱۸۰	همدان
.	.	.	.	-	-	درگزین

-آمار شهرستان درگزین در آمار شهرستان رزن و آمار شهرستان فامنین در همدان منظور شده است

مأخذ - شرکت آب و فاضلاب استان همدان

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۱۷-۲- جمعیت تحت پوشش خدمات جمع‌آوری و دفع بهداشتی فضلاب شهری (درصد)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان	۱۸	۳۳	۵۷	۶۳	۷۱	۷۵	۷۶
اسدآباد	۰	۱۲	۴۳	۴۶	۵۴	۵۶	۵۸
بهار	۲۱	۳۸	۵۶	۵۷	۶۱	۶۲	۶۲
تویسرکان	۷۴	۸۵	۹۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
رزن	۰	۵	۵۹	۷۳	۸۶	۸۸	۸۸
فامنین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کیبودرآهنگ	۰	۴۳	۹۴	۹۶	۹۶	۹۷	۹۷
ملایر	۰	۱۶	۳۳	۳۴	۴۰	۴۱	۴۲
نهایوند	۰	۵	۳۳	۳۶	۴۳	۴۴	۴۵
همدان	۶۴	۹۴	۹۹	۹۹	۹۹	۹۹	۱۰۰
درگزین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

-آمار شهرستان درگزین در آمار شهرستان رزن و آمار شهرستان فامنین در همدان منظور شده است
 مأخذ - شرکت آب و فضلاب استان همدان

۲- محیط زیست

۱۸-۲- متوسط حجم فاضلاب جمع‌آوری شده در نقاط شهری (مترمکعب در روز)

شهرستان	۱۳۸۵	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹
کل استان	۵۹۸۵	۷۳۷۴۳	۷۹۲۲۳	۸۲۵۷۴	۹۱۸۶۶	۹۹۱۴۹	۱۰۸۶۴۷
اسدآباد	۰	۲۱۸۹	۲۴۹۲	۲۵۰۱	۲۷۱۹	۳۱۲۸	۳۷۵۸
بهار	۲۴۸۷	۲۵۱۳	۲۸۹۵	۳۳۳۱	۳۴۷۸	۳۳۷۳	۳۷۱۹
تویسرکان	۳۴۹۸	۳۵۱۴	۳۸۷۵	۴۰۰۱	۶۱۶۰	۶۵۰۹	۷۲۴۶
رزن	۰	۰	۹۸۶	۱۱۶۰	۱۲۰۱	۱۶۵۲	۱۷۱۸
فامنین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کبودرآهنگ	۰	۱۴۳۲	۱۸۲۱	۲۰۱۹	۲۰۳۶	۲۱۹۵	۲۳۵۶
ملایر	۰	۴۹۸۷	۵۶۸۱	۵۸۸۱	۶۹۲۱	۷۹۰۲	۹۱۷۳
نهادوند	۰	۱۹۹۷	۲۳۱۵	۲۵۹۲	۳۳۷۲	۳۷۷۵	۴۴۵۱
همدان	۰	۵۷۱۱۱	۵۹۱۵۸	۶۱۰۸۹	۶۵۹۷۹	۷۰۶۱۵	۷۶۲۲۶
درگزین	-	-	-	-	-	۰	۰

-آمار شهرستان درگزین در آمار شهرستان رزن و آمار شهرستان فامنین در همدان منظور شده است.

مأخذ - شرکت آب و فاضلاب استان همدان

سالنامه آماری استان همدان-۱۳۹۹

۱۹-۲ طول شبکه جمع آوری و تعداد انشعاب فاضلاب در نقاط شهری تحت پوشش شرکت آب و فاضلاب (کیلومتر- فقره)

تعداد انشعاب	طول شبکه جمع آوری با قطر ۲۰۰ میلیمتر و بیشتر	سال و شهرستان
۸۱۹۱۶	۷۴۴	۱۳۸۰
۱۰۰۶۵۳	۸۶۱	۱۳۸۵
۱۵۷۲۴۴	۱۲۲۸	۱۳۹۰
۲۳۰۱۳۵	۱۳۸۰	۱۳۹۵
۲۴۱۷۹۵	۱۴۲۶	۱۳۹۶
۲۵۳۳۱۵	۱۴۶۸	۱۳۹۷
۲۶۲۳۶۷	۱۴۸۵	۱۳۹۸
۲۷۴۴۴۷	۱۵۵۱	۱۳۹۹
۹۴۵۰	۸۶	اسدآباد
۱۰۳۸۰	۱۰۶	بهار
۲۱۰۷۹	۱۲۶	تویسرکان
۴۴۴۲	۵۱	رزن
.	.	فامنین
۶۶۴۸	۸۱	کیودرآهنگ
۲۲۹۴۴	۱۲۶	ملایر
۱۲۲۴۵	۱۲۹	نهاوند
۱۸۷۲۵۹	۸۴۶	همدان
.	.	درگزین

(۱) اختلاف سرجمع و اجزاء به جهت گرد کردن ارقام است.

-آمار شهرستان درگزین و رزن قابل تفکیک نمی باشد.

-آمار شهرستان فامنین در همدان لحاظ شده است.

مأخذ- شرکت آب و فاضلاب استان همدان